REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-4670/2025-16

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu po sutkinji toga suda Jadranki Liović Merkaš, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Gabrijele Havoj iz Zagreba, Jarminska ulica 13, OIB: 65343582125, zastupane po punomoćnici Valentini Božiček, odvjetnici iz Odvjetničkog društva Dragičević i Partneri d.o.o. iz Zagreba, protiv tužene Erste&Steiermarkische bank d.d. iz Rijeke, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320, zastupane po punomoćniku Damiru Metelku, odvjetniku iz Odvjetničkog društva Metelko, Knežević & Partneri d.o.o. iz Zagreba, radi utvrđenja, nakon glavne, usmene i javne rasprave, održane i zaključene 23. listopada 2026. u nazočnosti zamjenika punomoćnika tužiteljice Nikše Valjala, odvjetnika iz Zagreba, a u izočnosti uredno pozvanog tuženika, dana 26. listopada 2026., temeljem čl. 335. st. 4. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 04/08, 84/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 155/23 i 146/25), dalje ZPP-a,

p r e s u d i o j e

I Utvrđuje se ništetnom odredba Ugovora o kreditu broj 2402006-1031262160, sklopljenog između tužiteljice Gabrijele Havoj iz Zagreba, Jarminska ulica 13, OIB: 65343582125 i tuženika Erste&Steiermarkische bank d.d. iz Rijeke, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320, od 16. prosinca 2004., sadržana u članku 10. koja glasi: „Za obradu zahtjeva i odobravanje kredita Korisnik kredita dužan je prije korištenja kredita platiti 01,000 % (jedan posto)naknade na iznos kredita, obračunate s datumom Ugovora.“.

II Nalaže se tuženiku Erste&Steiermarkische bank d.d. iz Rijeke, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320, platiti tužiteljici Gabrijeli Havoj iz Zagreba, Jarminska ulica 13, OIB: 65343582125, 605,55 EUR, sa zakonskom zateznom kamatom od 4. siječnja 2005. do 31. prosinca 2007. u visini stope određene čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatim za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna

poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta uvećanom za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, , kao i da joj nadoknadi prouzročeni parnični trošak u iznosu 698,27 EUR, sa zakonskom zateznom kamatom po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, počam od 26. listopada 2026. do isplate, sve u roku 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi da je s tuženikom dana 16. prosinca 2004. sklopila Ugovor o kreditu br. 2402006-1031262160, kojim joj je tuženik stavio na raspolaganje 93.650,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti obračunatoj po srednjem tečaju Banke na dan korištenja kredita. Člankom tog 10. Ugovora o kreditu propisano je da se naplaćuje naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, prije korištenja kredita platiti u iznosu od 1,00% na iznos kredita. Ističe da je ta odredba Ugovora o kreditu ništetna te da joj je tuženik dužan, s osnove stečenog bez osnove vratiti iznos plaćene naknade za obradu kredita. Navodi da se o toj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, te ju je unaprijed formulirao tuženik, a ona kao potrošač nije imala utjecaja na njezin sadržaj. Ističe se kako je tuženik kao banka obračunavao kamatu na cjelokupni iznos kredita, odnosno i na iznos koji je zapravo iskorišten za naknadu troškova obrade kredita. Te okolnosti dovele su do znate neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana, a proizašle su iz nepoštene ugovorne odredbe o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo. Tuženik je s osnove ništetne odredbe o ulaznoj naknadi od tužiteljice primio 4.562,53 kuna, sada 605,55 EUR. Stoga ustaje s tužbom i tužbenim zahtjevom traži utvrđenje ništetnosti čl. 10. Ugovora o kreditu, i isplatu 605,55 EUR sa zateznom kamatom od 4. siječnja 2005. do isplate, uz naknadu parničnog troška.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu čini neprijepornim sklopljeni Ugovor o kreditu i iznos naplaćene naknade. Osporava osnovanost tužbe i status potrošača tužiteljice. Navodi da je ugovorna odredba o naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita jasna, razumljiva i lako uočljiva, a tužiteljica je bila upoznata s obvezom plaćanja naknade i njezinom visinom. Ističe da ta odredba ne uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama stranaka. Ističe prigovor zastare. U podnesku od 4. studeni 2025. prigovara naznačenoj vrijednosti predmeta spora. Predlaže odbiti tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan uz naknadu parničnog troška.

3. Sud je proveo dokaze: pročitan je obračun dugovanja (stranica 6 spisa), Ugovor o kreditu od 16. prosinca 2004. (stranica 7-10 spisa), obračun naknade za

bankarske usluge od 16. prosinca 2004. (stranica 58 spisa), tablica procesa obrade kredita od 2004.-2011. (stranica 59-60 spisa), te saslušanjem tužiteljice (stranica 130 spisa).

4. Druge dokaze sud nije provodio, jer se provođenje drugih dokaza nije ukazalo potrebitim za donošenje odluke u smislu čl. 8. ZPP-a.

5. Među strankama nije prijeporno:

- da su 16. prosinca 2004. sklopile Ugovor o kreditu br. 2402006-1031262160, za kredit u visini 93.650,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita,
- da je čl. 10. navedenog Ugovora ugovorena obveza korisnika kredita platiti naknadu za obradu zahtjeva i odobravanje kredita u visini 1,00% od iznosa kredita, obračunate s datumom Ugovora.
- da je tuženik. obračunao i naplatio tužiteljici naknadu za obradu kredita u iznosu 605,55 EUR.

6. Prijeporno je:

- status potrošača tužiteljice,
- je li ništetna odredba čl. 10. Ugovora o kreditu broj br. 2402006-1031262160 od 16. prosinca 2024. kojom je ugovorena naknadu za obradu zahtjeva i odobravanje kredita u visini 1,00% iznosa kredita,
- osnovanost tužbenog zahtjeva
- je li tražbina tužiteljice u zastari.

7. Na pravni odnos stranaka primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br.96/2003), dalje ZZP, budući nije bio na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu, 10. siječnja 2003., a prilikom ocjene poštenosti ugovornih odredaba o naknadi za obradu kredita treba primijeniti čl. 5. Direktive 93/13/EEZ.

8. Iz iskaza tužiteljice proizlazi da je kod tuženika 2004. podizala stambeni kredit. Prilikom prezentiranja odredbi Ugovora o kreditu službenica banke joj nije objasnila zašto mora platiti naknadu za obradu njezinog zahtjeva i na temelju čega se ista izračunava, nego joj je samo rekla da istu mora platiti kako bi joj isplatili kredit. Sjeća se da je morala uplatiti posebno općom uplatnicom kako bi se kredit realizirao. Po zanimanju je ugostitelj i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu imala je obrt, ali isti nije bio vezan uz taj kredit budući da je rješavala stambeno pitanje za vlastite obiteljske potrebe. U kući koju je kupila tim kreditom i danas živi i ista nije bila predmetom najma, niti je u kući obrt.

9. Sud prihvaća iskaz tužiteljice jer je logičan i uvjerljiv, te podudaran dokumentaciji u spisu. Slijedom navedenog je jasno da je tužiteljica bila prosječan potrošač. Zahtjev transparentnosti određuje da prosječan potrošač, koji je uobičajeno obaviješten i postupa s dužnom pažnjom i razboritošću, može shvatiti konkretno funkcioniranje ugovorne odredbe i samim time na osnovi preciznih i razumljivih kriterija procijeniti potencijalno značajne ekonomske posljedice koje bi ta odredba mogla imati na njegove obveze, što je u konkretnom slučaju izostalo, jer tuženik uopće nije objasnio tužiteljici prijepornu ugovornu odredbu.

10. Nije prijeporno da je tuženik sastavio Ugovor o kreditu na standardiziranom, unaprijed pripremljenom obrascu, te da s tužiteljicom nije bilo pregovaranja o pojedinačnim odredbama Ugovora, niti je tužiteljica mogla utjecati na odredbu o visini ugovorene naknade budući da je ista bila određena od strane tuženika.

11. Prema odredbi čl. 3. st. 1. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora. Prema odredbi čl. 5. iste Direktive u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo.

12. U čl. 81. stavak 1. ZZP propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok je u st. 2. propisano da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Nadalje, u stavku 3. istog članka propisano je da činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca, dok je u stavku 4. propisano ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

13. Sukladno 84. ZZP-a nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i primjerenosti cijene poštene ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive.

14. Uvidom u navedeni Ugovor o kreditu utvrđeno je da se u konkretnom slučaju radi o tipičnom standardiziranom (tipskom) ugovoru, unaprijed sročenom i priređenom od strane banke. Ugovor sadrži odredbu čl. 10. kojom je ugovorena naknadu za obradu zahtjeva i odobravanje kredita u visini 1,00% iznosa kredita. U Ugovoru, međutim, nije navedeno od čega se sastoji navedena naknada, na što se ista odnosi, niti su definirani egzaktni parametri o načinu određivanja i izračunu visine te naknade. S obzirom na navedeno, jasno je da se o odredbama akata kreditora koji reguliraju materiju kreditiranja, a koji su sadržani u samom Ugovoru po prirodi stvari niti ne može pojedinačno pregovarati, pa je logično da se nije moglo pojedinačno pregovarati niti o spornim odredbama ugovora. Sve navedeno jasno proizlazi i iz iskaza tužiteljice kada navodi da su navedene odredbe bile uvjet ugovora o kojem se nije moglo pregovarati jer da nije platio naknadu za obradu zahtjeva, ne bi mogla dobiti kredit.

15. Tužena niti ne poriče činjenicu da se s tužiteljicom o spornoj odredbi ugovora nije pojedinačno pregovaralo, već drži da je tužiteljica, ako je bilo ikakvih nejasnoća vezano uz predmetni ugovor ili bilo koju njegovu odredbu, imala mogućnost zatražiti zaposlenike tužene za pojašnjenje tih odredbi te ističe da su joj sve informacije o

pravima i obvezama iz ugovora o kreditu bile dostupne i prije sklapanja ugovora te je u trenutku sklapanja ugovora bila u obvezi upotrijebiti dužnu pažnju i sama se informirati o svim uvjetima ugovora.

16. Iz stipulacije sporne odredbe (čl. 10. Ugovora) koja je standardna, evidentno je da se o sadržaju sporne odredbe nije pojedinačno pregovaralo s tužiteljicom niti je ona obaviješten na koje pružene usluge banke i za koje nastale troškove se naknada odnosi, a pri tome tuženik na kojem je teret dokazivanja nije dokazao suprotno da se s tužiteljicom o spornoj odredbi pregovaralo, niti je u tom pravcu predlagao dokaze, pa se stoga u smislu odredbe čl. 81. st. 1. i 2. ZZP-a radi o nepoštenoj ugovornoj odredbi koja je suprotna načelu savjesnosti i poštenja i koja stvara znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice koji ima svojstvo potrošača.

17. Naime prema odredbi čl. 87. st. 1. ZZP-a smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj a što proizlazi u ovom konkretnom predmetu iz zaključenog Ugovora o kreditu pa je stoga takova odredba ništetna ugovorna odredba.

18. Pri tome se napominje da je predmetna odredba jasna i razumljiva, međutim, ista je iz svih naprijed navedenih razloga nepoštena, te se ne može podvesti u smislu odredbe čl. 84. ZZP pod kategoriju predmeta ugovora i cijene u pogledu kojih nije dopušteno ocjenjivanje poštenosti tih ugovornih odredbi ako su iste jasne i razumljive.

19. Naglašava se da je Direktivom 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. određeno da zaštita potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi ukazuje na podređen položaj potrošača jer nemaju mogućnost pregovaranja o općim uvjetima poslovanja banke, a prema presudi Europskog suda pravde od 30. travnja 2014. u predmetu broj C 26/13 navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 (koji iz testa poštenosti isključuje odredbe koje definiraju glavni predmet ugovora i adekvatnost cijene, pod uvjetom da su izražene jasnim i razumljivim jezikom) treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva.

20. Pri tome, valja još dodati da u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu nije postojalo zakonsko ograničenje na ugovaranje predmetne naknade, već je stupanjem na snagu Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj 1201/17) od 12. listopada 2017. propisana zabrana naplate naknade za obradu i/ili odobravanje stambenog potrošačkog kredita, koja zabrana se ne odnosi na ugovore o stambenim kreditima sklopljenim prije stupanja na snagu tog Zakona, dok su Pravilnikom o naknadama za potrošačke kredite (Narodne novine broj 15/14) kojim je izrijekom dopuštena naknada za obradu kredita, preciznije definirane te naknade. Međutim tuženik, koji je nesporno sastavio predmetnu ugovornu odredbu o troškovima obrade, naknade za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, kao i za prijevremenu otplatu kredita, o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, nije dokazao opravdanost u postotku od odobrenog iznosa kredita ugovorene visine naknade, što rezultira time da je ta ugovorna odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice kao potrošača.

21. Pri tome sama činjenica da je trošak obrade kredita, naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, određena u postotku od odobrenog iznosa kredita, znači da korisnicima kredita kojima je odobren veći iznos kredita plaćaju višu naknadu, a što govori u prilog tome da tako ugovornom naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita nisu "pokriveni" stvarni troškovi koje je tuženik imao pri obradi svakog pojedinog zahtjeva i odobravanju kredita.

22. Istaknuti prigovor zastare nije osnovan. Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odnosu na početak tijeka zastare je na svojoj sjednici od 30. siječnja 2020. donio zaključak Broj: Su-IV-47/2020 kojim je određeno da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 35/05, 41/08, 125/11, 25/13, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 155/23), dalje: ZOO, kao posljedica utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Budući da je ovom odlukom utvrđena ništetnost prijeporne ugovorne odredbe, to će tek njezinom pravomoćnosti početi teći zastarni rok.

23. Sud je na pripremnom ročištu održanom 10. ožujka 2026. utvrdio vrijednost predmeta spora u iznosu 605,55 EUR budući je tuženik prigovorio naznačenoj vrijednosti predmeta spora u podnesku od 13. listopada 2025. u iznosu 1.932,78 EUR. Tužitelj je, tužbenim zahtjevom tražio utvrđenje ništetnom čl. 10. Ugovora o kreditu, što je zapravo deklaratorni zahtjev koji prethodi posljedično tužiteljevom zahtjevu za isplatu, u visini naplaćene naknade 605,55 EUR, slijedom čega je taj iznos mjerodavan, sukladno čl. 40. st. 3. ZPP. Stoga je sud utvrdio vrijednost predmeta spora u iznosu 605,55 EUR.

24. Odluka o trošku donijeta je temeljem čl. 154. st. 1. ZPP-a, sukladno važećoj vrijednosti predmeta spora (605,55 EUR) i Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine br. 138/23).

25. Tužiteljici zastupanoj po odvjetniku priznat je parnični trošak koji se odnosi na sastav tužbe (Tbr 7. toč. 1. OT 50 bodova), zastupanje na ročištima održanim dana 10.3.2026. i 23.10.2026.(Tbr 9. toč. 1. OT 100 bodova), sastava podnesaka od 13.10.2025. i 4,3,2026. (Tbr 8. toč. 1. OT 100 bodova), odnosno ukupno 250 bodova ili 500,00 EUR, trošak obračunatog poreza na dodanu vrijednost u visini 25% u iznosu 125,00 EUR, čemu je pribrojen trošak sudske pristojbe na tužbu 13,27 EUR i presudu 60,00 EUR, tako da ukupno priznati trošak tužiteljice iznosi 698,27 EUR, sukladno čl. 155. ZPP-a.

26. Budući da je tužiteljica tražila zateznu kamatu na dosuđeni trošak parničnog postupka tekuću od presuđenja do isplate, a kako parnični troškovi obuhvaćaju i zatezne kamate od dana donošenja odluke kojom je naloženo plaćanje troškova postupka, sukladno čl. 151. st. 3. ZPP-a, sud joj je na dosuđeni parnični trošak dosudio zateznu kamatu tekuću od donošenja presude u ovoj pravnoj stvari, to jest od 26. listopada 2026. do isplate.

27. Zatezna kamata na parnični trošak je dosuđena u visini određenoj čl. 29. st. 2. ZOO-a.

U Zagrebu, 26. listopada 2026.

Sutkinja

Jadranka Liović Merkaš

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU
Protiv ove presude dopuštena je žalba županijskom sudu. Žalba se podnosi putem ovog suda, u roku 15 dana od dana objave ove presude.

Dna:
- pun. tužiteljice uz rj za sp na presudu
- pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088f-25aff**

Kontrolni broj: **07fc3-cdcdc-26c98**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.